

Parezja

„Świętość jest też perezją” - pisze papież Franciszek w adhortacji apostolskiej *Gaudete et exsultate* (nr. 129-39). Warto sprawdzić, co kryje się za tym neologizmem o greckich korzeniach. W Nowym Testamencie termin ten pojawia się wiele razy; przekładany jest jako „śmiałość”, „entuzjizm” oraz „swobodne przemawianie z zapalem apostolskim”.

16-09-2018

Greckie *pairhesia* (wszystko + mowa) znaczy dosłownie „mówić wszystko”; to wolna, otwarta, szczerą i jasną wypowiedź. Wyrażenie siebie w jakimś konkretnym zakresie oraz okazanie przekonania o prawdziwości własnych słów lub wiary w to, co się mówi. Jest przeciwieństwem sztucznej retoryki.

Mowa parezjastyczna wyraża osobiste zaangażowanie mówcy. Znana była z greckiej agory i utrzymała swój demokratyczny prestiż niemal przez całe tysiąclecie, od V wieku przed Chrystusem po V wiek naszej ery. Do czasów Kartezjusza parezja była utożsamiana z prawdą. Potem przyjęty został nowy sposób uzgadniania przekonań na temat rzeczywistości przez przedstawienie przekonujących dla umysłu, jasnych dowodów, wywodzących się z bezpośredniego doświadczenia.

Parezja oznaczała też mowę polityczną, wynikającą z wolności słowa. Zrodziła się wraz z ateńską demokracją i ewoluowała jako demokratyczne narzędzie dopominania się o prawdę. Na agorze charakteryzowała dobrego obywatela, który mówi bezpośrednio, wśród równych. Na dworze mogła znamionować dobrego władcę, który w imię prawdy gotów był poświęcić siebie. W epoce tyranów perezjasta wypowiadał się w imieniu tych, którzy mówić nie mogą.

Perezjasta jest więc nieustraszonym mówcą przyjmującym ryzyko głoszenia prawdy. Nie czyni tego z przymusu. Jego wypowiedź wynika z czystego poczucia obowiązku, dlatego naraża się na niebezpieczeństwo, gdy prawda może w niego godzić. Jej głoszenie jest dowodem jego uczciwości i odwagi. Perezjasta był Sokrates, jako

filozof głoszący prawdę. Parezjaści epikurejscy jako nauczyciele leczyli duszę. Mowa taka stosowana jest w terapii pourazowej: emocjonalne mówienie tego, co leży na sercu, bezpośrednio i bez strachu, wyzwala z traumatycznego milczenia.

Dla papieża Franciszka parezja jest zapalem ewangelizacyjnym pozostawiającym ślad na tym świecie. Jest też pieczęcią Ducha, świadectwem autentyczności przepowiadania. Czyni głosiciela szczęśliwym w pewności, która prowadzi do chlubienia się głoszoną Ewangelią. Jest niezachwianą ufnością w wierność Świadka, który daje nam pewność, że nic „nie zdoła nas odłączyć od miłości Boga” (Rz 8,39).

Idziemy nr 36/2018

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://opusdei.org/pl-
pl/article/parezja/](https://opusdei.org/pl-pl/article/parezja/) (24-04-2025)